

A Linguistic Analysis of

MAITHILI

Yashaswi Priya
IITH-2025114007

buďžhələitʃ̌ ki?

Index

Sr no.	Title	Page no.
1	Transcription + Transliteration	3
2	IPA chart	15
3	Syllabification	18
4	Phonological Analysis	21
5	Morphemic Division	24
6	Morphological Analysis	30
7	Syntactical Analysis	40
8	Syntax Trees	42
9	Speech Processing	53

Introduction to Linguistics – 1

Course Project

Part-1

Yashaswi Priya

2025114007

Language used (mother tongue): Maithili

Source used: <https://www.youtube.com/watch?v=roYjs3Wx1gk&list=PPSV>

This extract is from a Maithili Web Series called **Noon-Roti**. It depicts the conversation between a Man (M), his wife (W), their tour guide in Mithila (T); with characters like Ghosh Babu (G) and a delivery man (DM) appearing along the way.

(4:12)

T: अरे सर सर...ई दरभंगा छे सर । ऐता ठाम ठाम पर जाम रही छी । आहा दू डएग चलियो नही छे के आगे जाम भेट जाएत । तह सर ओ सब पार करेत करेत हम्राह आधा पौन घटा लिए न जाएत । हान सर लेकिन अह... । हान सर लेकिन विस्वास रखू बुझलिए । हम आधा पौन घटा मे तुरन्त अवैछी ।

Are sar sar...ii darbhanga chhe sar. Aetaah Thaam Thaam par jaam rahi chhee. Aahaan doo Daeg chaliyo nahi chhe ke aage jam bheT jayet. tah sar o sab paar karet karet hmraah aadhaa paun ghnTa lgiye na jaaet. Haan sar lekin ah.haan sar lekin viswaas rakhoo bujhalie. Ham aadhaa paun ghnTa me turant awaichhi.

are sar sar i d̥arbh̥aŋgā t̪ʰe: sar aiṭṭā t̪ʰām t̪ʰām pər d̪̄zām r̥ahi: t̪ʰi: āhā̃ d̪u d̪eg t̪ʰəlijo: n̥ahi t̪ʰe ke āge d̪̄zām b̪h̪et̪ d̪̄z̪et̪.t̪ʰi sar o s̪əb p̪ər k̪əret̪.k̪əret̪.h̪əm̪r̪āhi āḍḍā p̪aun g̪h̪n̪t̪ā l̪gie n̪ d̪̄z̪aet̪.hā sar lekin āh... hā sar lekin vi̪sv̪ās̪ r̪ək̪ʰu buḍ̪ʰəlie: h̪əm̪ āḍḍā p̪ən g̪h̪n̪t̪ā m̃ e t̪ur̪ənt̪.āv̪əit̪ʰi

(5:50)

W: एक तह देर भौगैल तै पर से कहियो रहल छिय जे पर देर भौगैल । ऐमे सॉरी सेहो कही रहल छिय । फॉर्मेलिटी निभा रहल छिय की?.....

ek tah der bhaugail tai par se kahiyo rahal chhiye je par der bhaugail. Aime Sorry kahee rahal chhiya. FormaeliTi nibhaa rahal chhiya ki?.....

ek t̪əf̪i d̪ər bʰəʒel t̪əi pər se kəhiʒo rəfiəl t̪ʰijə d̪ʒe pər d̪ər bʰəʒel ɛime sə:ri sefiə kəhi rəfiəl t̪ʰijə
pʰə:rmæliʈi nibʰä rəfiəl t̪ʰijə ki

(6:00)

M: इन्का टह ऐना रहितए छी सब चीज मे ई फसे-इए जाईछेत ।

inkaa Tah aina rahitae chii sab cheej mein ii phaseieae jaaichhet

inkä t̪əf̪i əinä rəhiʈe t̪ʰijəi səb t̪ʰid̪ʒ me i pʰesie d̪ʒäi t̪ʰet̪

W: हेइ फिर देख लियऊ बेसी नै बाजू । दुबै ल जाए क नाम पर दरभंगा अए लु, किजे मिथिला दर्सन करएब।

Hei phir dekh liyao besī nai baajoo. dubai la jaye k naam par darbhangā la ae lu, kije Mithila darsan kraeb

fiε: pʰir d̪əkʰ liʒəu besi nəi bād̪ʒu d̪ubəi le d̪ʒäe kə nām pər d̪ərbʰəŋgä lə əe lu, ki d̪ʒe miʈʰilä
d̪ərsən kərə:b

W: खूब बुझैची हमार के ई झूठ फूस बोलेहे मिथिला मैथिली । इतै दिन स कहे रहिल्छी दुबै लह चलु, दुबै लह चलु, तह से नही । सप्ता प्लान प्रोग्राम बना कर दरभंगा अयैलु । योही की राखेल्ली दरभंगा? ईन्द्रलोक छैइ की?

Khoob bujhaichi hamaar ke ii jhooTh phoos bolehe Mithila Maithili. Itai din sa kahe rahilchhii idubai lah chalu, dubai lah chalu, tah se nahi. Saptta plaan program bana kar darbhangā lay ayailu. Yohi Kee rakhaelchii darbhangā me? Indralok chhaii kee?

kʰub bud̪ʒʰəit̪ʰi fiəmār ke i d̪ʒʰutʰ pʰus bole fiε: miʈʰilä mɛ:ʈʰili it̪əi d̪in sə kəfiε rəfiult̪ʰi d̪ubəi ləfi
t̪ʰəlu, d̪ubəi ləfi t̪ʰəlu, t̪əf̪i se nəfi səpt̪ʰä plan progläm bənlä kər d̪ərbʰəŋgä le əelu jof̪i ki
rākʰəlt̪ʰi d̪ərbʰəŋgä me m̪d̪rəlök t̪ʰəi ki

M: हाँ अऊ हय ईन्द्रभवन । देखियो दरभंगा मे ईन्द्रभवन । चलू तह सोहन ईन्द्रभवन चलू तह ।

haan Aoo hay indrabhavan. dekhiyo, darbhanga mein Indrabhavan. Chaloo tah Sohan Indrabhavan chaloo tah.

fiə əu fiəj mdrəbʰəvən dəkʰijo dərɓʰəŋgä me mdrəbʰəvən tʃilu tʃhi sofiən mdrəbʰəvə tʃilu tʃhi

T: हम...चलेयिछी सर!

Hmm... Chaleyichi Sir!

ɦm tʃləjɪtʃi sər

T: देखियओ, य हए छी ईन्द्रभवन । दरभंगा के एक तह नीक हेरितएज प्लएस ।

dekhiyao, ya hae chhi indrabhavan. darbhanga ke ek tah neek heritaej plaes.

dəkʰijo jə fiɛ: tʃhi mdrəbʰəvən dərɓʰəŋgä ke ɛk təhi nik ɦɛɾɪtʃədʒ ples

M: सोहन, अहान के ईन्द्रभवन के बारे मे और किछ बुझलईछ की?

Sohan. ahaan ke indrabhavan ke baare me aur kichh boojhalichh kee?

sofiən äfiäke mdrəbʰəvən ke bäre me ər kiʃʰ bədʒʰələitʃi ki?

T: नही सर हम्राअ तह बस याह बुझलईछ ई ईन्द्रभवन छै ।

nahi sar hamraa tah bas yaah bujhalaichh ii indrabhavan chhai

nəhi sər ɦəmɾä tʃhi bəs jäh bədʒʰələitʃi i: mdrəbʰəvən tʃhi

W: बूझालीयै तह ई ईन्द्रभवन छ । अब चलू न ऐत्त स ।

boojhaleeyai tah ii indrabhavan chhaii. Ab chaloo na aitta sa.

bədʒʰəlɪje tʃhi i: mdrəbʰəvən tʃhi əb tʃilu nə ɛ:itʃə sə

M: ऐत्त स चलू केना? ह ईया सब देखे लेन आईलय। ठाम ।

Aitta sa chaloo kenaa? Ha iiyaa sab dekhe len ailiye. Thaam.

ɛ:it̪ə sə t̪ʃɪlu kɛnā fiə ijā səb d̪ɛkʰe lɛnə äiljə t̪ʰä:m

W: हम किए देख लेबयी ओ तह हमर कपार जलल रही जय आहान सग हमू बौआ रहल चिइ ईन्द्रलोक मे

ham kiye dekh lebayi o tah hamar kapaar jalal rahee jay aahaan sngɛ humoon bauaa rahal chii
Indralok me.

fiə:m kije d̪ɛkʰə lebəji o t̪ʃɪ fiəmār kəpār d̪ʒələl rɛfi: d̪ʒe äfiā s̃əŋg fiəmũ bəuä rəfiɪ t̪ʃi:
ɪnd̪rəlɔk me

M: सोहन! आहान के ईन्द्रभवन के बारे मे कीय न बूझालेच्च नीक से डीटैल्स?

टूरिस्म पएकएज पर आहान के टूवेल गाइड के रोल से होइच्च?

Sohan! Aahaan ke indrabhavan ke baare me keeya na boojhalechch neek se DeeTails?

Toorism paeekaej par aahaan kay Travel gaaid ke rol se hoichch?

sofiən äfiāke ɪnd̪rəbʰəvən ke bære me kije nə bəd̪ʒəɪlɛt̪ʰi ni:k sə d̪i:ɛ:ls

t̪urɪsəm pæ:keɪd̪ʒ pər äfiāke træ:vəl gaid ke rol se fiɔit̪ʃ?

T: सर! से बात तह ठीक छए मुदा हम तह बस ऐते जानै छिइ जे ई नीक जगह छैयी लेकिन हाम्राअ कियो अई जगह के बारे मेइन किछ बथऐइबे नयी करऊ तह हुम आहान के काहान से बताउ । हम तह बस या बूझैछियही कि जय ई ईन्द्रभवन छए , ई किला छए, ई राज्मैदान छए ।ईराज्मैदान मे कहियो नएता सब अप्पन भाशन दैयी छए तह कालौ सर्कस लगयी छए । कहियो डिस्नेयलन्द लगयी छयी बस.....

Sir! Se baat tah Theek chhae muda ham tah bas aite jaanai chhii ki ee neek jagah chhaiyi lekin hamraa kiyo aii jagah ke baare mein kichh bathaiibe nayi karaoo tah hum aahaan ke kaahaan se batau. Ham tah bas yaa boojhaichhiyahi ki jay ii Indrabhavan chhae , ii kila chhae, ii raajmaidaan chhae. Ee Raajmaidaan me kahiyo naitaa sab appan bhaashan daiyee chhaye tah kgalau sarkas lagayee chhaye. Kahiyo Disneyland lagayi chhayi bas.....

sər se bāt̪ t̪ʰi:k t̪ʰe mudə fiəm t̪ʃɪ bəs ɛ:it̪e d̪ʒänəi t̪ʰe je i: nik d̪ʒəgəfi t̪ʰəi lekin fiəmɾä kijo əi:
d̪ʒəgəfi ke bære me kɪt̪ʰ bəɟəibe nəi kərə:u t̪ʃɪ fiəm äfiāke kähā se bəɟəu fiəm t̪ʃɪ bəs jäh
bəd̪ʒəɪt̪ʰi: d̪ʒə i: ɪnd̪rəbʰəvən t̪ʰe, i: kilä t̪ʰe: i: räd̪ʒmɛ:d̪än t̪ʰe ɛ: räd̪ʒmɛ:d̪än me kəijo net̪ä
səb əpən bʰäʃən d̪ɛi: t̪ʰe: t̪ʃɪ kəglo sərəkəs lägəi: t̪ʰe kəijo d̪ɪsni:lænd lägəi: t̪ʰe bəs

(8:15)

T: अरे घोश बाबू आहान्! ई घोश बाबू छएत । संगीताकईए छएत ।

Are Ghosh Baaboo aahaan! Ee ghosh baaboo chhaet. Sangeetak ee chhaet.

əre ɡʰoːʃ bābuː āhā iː ɡʰoːʃ bābuː t̪ʰiːɽːsɳɡĩːt̪ək̪e t̪ʰiːɽː

G: प्रणाम प्रणाम

praNaam praNaam

prən̪äːm prən̪äːm

M: अरे वाह! संगीताक ।ऊ ई तह बहत नएक बात । ...

Are waah! Sangeetak. Oo ee tah bahat naek baat....

əre vāːh sɳɡĩːt̪ək̪e o iː t̪ʰh bəhət̪nek bāt̪

(9:20)

G: आइ प्रातह काल मे एक्टह राग लिखली । अ की कहिछी हम मल्लब उन्धीयू मे रहलून ने तह संगीतए रहल दीमाग मे...

Aai praatah kaal me ekTah raag likhaleei. A kee kahichhee ham matlab undhiyo me rahaloon ne tah sangeete rahal deemaag me...

āi prāːt̪ʰh kāl me ekt̪ə rāg likʰəliː ə ki kəhiːt̪ʰi h̪əm mət̪ləb ʊnd̪ʰijo me rəhluː nə t̪ʰh sɳɡĩːt̪ə rəhəl d̪imāg me

(9:56)

T: घोश बाबू आहा सुनू हम एक्टह काज कदर्यीछी । ह आहा के फकेबूक पर लाइव क दर्यीछी । बहुते गोटा दएखत ।

Ghosh baaboo aahaa Sunoo, ham ekTah kaaj kaudaicchii . Hm aahaa ke facebook par live ka daayichhee. Bahute goTaa daekhat.

ɡʰoːʃ bābuː āhā sunu h̪əm ekt̪ʰh kəd̪ʒ̪ kəɖəit̪ʰiː h̪əm āhāke fesbuk pə lāiːv kə ɖəit̪ʰiː bəhute goʈ̪ā ɖəkʰət̪

G: ...चूरा लेतू फाल्तू मे हम्रेह गीत । भो रहे रच्ना कएलू है ।....सब के सब एकदम आवारा । एक्तह हमहिइ बाबा पर्बाबा कि नाक रखलयी छी । संगीत कए सेवा मे लागयी छी... ।

...ChooRaa leytoo phaaltoo me hamreh geet.Bhorahe rachnaA kaeloo hain. Sab ke sab ekdam aawaaraa. Ektah ham hii baabaa parbaabaa key naak rakhlayi chhee. sangeet kae sewa me laagayii chhii....

ʈʊrā leʈu pʰālʈu me h̃amre gi:t bʰorehie rəʈʈnā kelu: h̃~æ sə:b ke sə:b ekd̪əm ävārä: ekʈʰ h̃aməi b bābā pərbābā ke nā:k rəkʰləi ʈʰi sŋgī:ʈ ke sevā me lāgəi ʈʰi

M: अह आठ भाई छिहे?

Aha aath bhai chhihe?

əh āʈʰ bʰäi ʈʰije

G: हून.. हून..

Hoon...Hoon...

hū: hū:

M: वाह । ईतह बहुत अद्भुत बात भएल ।

waah. EE tah bahut adbhut baat bhael.

vāh e: ʈʰ h̃ bəʈuʈ əd̪bʰuʈ bāt bʰel

G: हम्... ।सब आवारा|

Hmm...Sab aawaaraa.

hm sə:b ävārä:

T: अरे सुनू घोश बाबु । अरे आहान के गीत के कीयो ना चुरायब । आहान के हम लाईभ कय दायिछिइ लाखो लोग देखत बुझलीयए ।

Arey Sunoo ghosh babu. Arey aahaan ke geet ke keeyo naa churaayab. Aahaan ke ham live kay daayichhii Laakho log dekhat bujhaleeyae.

əre sunu: gʰo:f bābu: əre āhāke gi:t ke kijo nə tʃurɛ:b āhāke fəm läiv kə d̪əitʃi: lākʰo log d̪əkʰət budʒʰəlie:

G: हम्...

Hmm...

fɪm

G: हम्...

Hmm...

fɪm

(11:52)

W: बाप रे! जान चुटली घोश बाबू स । कहाँन आखान हम दुबै के बूर्ज खालीफा दएखेत रहीतह । अ कहाँन हुम्मा ई दरभंगा टावर दिखा रहल चयी ।हुह! हाए रे हमर किस्मत ।

Baap re! Jaan chuTTali ghoshT baaboo sa. Kahaan aakhan ham dubai ke boorj khalifaa daekhet raheetah. A kahaan humraa ii darbhanga Taawar dikhaa rahal chayi.huh! Haae re hamar kissmat.

bā:p re dʒä:n tʃʊtəli gʰo:f bābu: se kähā ākʰən fəm d̪ubəi ke bɔrdʒ kʰəli:pʰä d̪əkʰet rəhitə ə kähā fəmrä i d d̪ərbʱəŋgä tä:vər d̪ɪkʰä rəhəl tʃʊəi fʊh fiäe re fəməɾ kɪ:smət,

M: अरे आहान के अप्पन मातृभूमी कए दर्शणीय स्थल सब से प्रेमे नही छी । अही दु-ओरे तहहान से बुर्ज खलीफा के नाम जप्ले जा रहील छी ।

Are aahaan kae appan maatribhoomi kae darshaNeeya sthal sab se premay nahi chhee. Ahee du-orey tahahaan se burj khaleefaa ke naam japlay jaa raheel chhii.

əre āhāke əppən mättribʰumi: ke d̪əɾʃəni:jə stʰəl səb se preme: nəhi: tʃʰi: əhi: d̪u ore: t̪āhā: se bɔrdʒ kʰəli:pʰä ke nām dʒəple dʒä rəhil tʃʰi:

W: जी एकदम नहिहिछ प्रेम । ई कऊन दर्शनईय स्थल छे से, कनी कहून तह हमरा ।

Jee ekdam nahihichh prem. ee kaoon darshaniya sthal chhe se, kani kahoon tah humara.

dʒi: ekd̪əm nəhihiʈʃ prem i: kəʊn d̪ərʃəni:jə st̪əl t̪ʃe se kəni: kəhi̯ t̪əhi̯ f̪əməɾə

T: अरेरी मएएडम! अहान एतए खिसिआयलकिइया छी।

Arey maeDam! Ahaan etae khisiaayal kiya chhee.

əre mædəm āhi̯ et̪e k̪isi̯æl kijä: t̪ʃi:

M: छोडू हटाऊ । चलू कोनो होटल मे खाना खायीए चलएछ ।

ChhoDhoo haTaaoo. chaloon kono hoTal me khaanaa khaiye chalaechhee.

t̪ʃoɖʱu: ɦət̪äu: t̪ʃlu: kono ɦotəl me k̪ānā k̪āije t̪ʃləit̪ʃ

T: हाँ, हाँ अरे सर । किय कतौ होटल मे खएएब । पहे चलू कतऊ ठन्दा मे बैठछी आ तयिक बाद कोनो लन्च के प्रोग्राम बनबयी छी ।

Haan, haan are sar. Kiya katau hoTal me khaaeb. Pahle chaloon katau Thandaa me baiThayi chhi aa tayik baad kono lunch ke program banbayi chhi.

ɦā ɦā ər: sər kijä kəʈpu ɦotəl me k̪æ:b pəhi:le t̪ʃlu kəʈpu t̪ʰənd̪ä me bəi:t̪ʰet̪ʃi: ə t̪j̪ik bā:d̪ kono lənt̪ʃ ke progrām bənbəji: t̪ʃi:

M: कहू तह केहेन भगअलयी एइ मन्दिर । कहियू बहूत सून्दर रहेल ।

Kahoo tah kayhayn bhagalayi ei mandir. Kahiyo bahoot soondar rahii.

kəɦu: t̪əhi̯ keɦen b̪əgəl̪i i: mənd̪r̪ kəhi̯jo bəɦuʈ̪ s̪u̯nd̪ər rəɦe:l

W: कहियो हमहून बड. सुन्दर रही, केहेन भगलयी अब । लेकिन आहान कय कौन मल्लब? आहान के तह हाम्राअ सबैसे ई मन्दिर से प्रेम आइछी ।

Kahiyo hamahoon baDr sundar rahee, Kehen bhagaliyi ab. Lekin aahaan kay kaun matlab? Aahaan ke tah hamraa sabaise ii mandir se prem aaichhee.

kəhi̯jo f̪əɦi̯ bəʈ s̪u̯nd̪ər rəɦi: keɦen b̪əgəl̪i: əb le:kinə ā ɦā ke ko:n məʈləb āɦāke t̪əhi̯ f̪əmr̪ə səb̪i: se i: mənd̪r̪ se prem äit̪ʃi

M: अरे! हुम्रा अहून सो ऊतबे प्रेम आइछी ।

Are! Humraa ahoon so ootabe prem aaichhee.

əre həmɾä ähāsou:ɽəbe prem äitʃi:

W: हूह! औतबे प्रेम अयिछी, मने आहान ला हम अ ई मन्दिर एक समान छी नयी? अब तह हुम्रा सही मे होइए ज हम यह पोखिर मे कूईद कय जान द दी ।

Hooh! Autabe prem ayichhee, mane aahaan laa ham ee ii mandir ek samaan chhee nayi? Ab tah humraa sahee me hoiye ja ham yah pokhir me kooiid kay jaan da dee.

hūh ɽəbe prem äitʃi: məne ähā lä hām ə i: məndɪr ek səmā:n tʃi nəji: ä:b ɽəh həmɾä səhi: me hoije dʒə hām jəhə pokʰɪr me kuɪd ke dʒān də di:

M: सेहो टूय कै लिय थ|

Seho Try kai liiy tha.

seho trāi kəe lijə ɽəh

W: हम्!

Hmmh!

hmh

M: लेकिन आहान कय कई बूझालएछ ई पोखर मे कहियो स्विमिङ्ग पूल सेहियो रहेत ।

Lekin aahaan kay kii boojhalaechhi ii pokhar me kahiyo swimming pool sehiyo rahet.

lekɪn ähāke ki: buɽʒələitʃ i: pokʰər me kəhijo svimɪŋg pu:l səhijo rəhet,

T: अरे माताराम्! आहान कठी लय टेनशान लेयिछी । पहे आहान एइ गो फोर मिथिला कय दूर पएकएज से सप्टा मिथिला दर्शन क लिए । तय्कए बाद की भयिएह ते गएलयिइ, आ दरभंगा भागअलयिइ आ सात टा प्लाएस और| तयी के बाद आहान के हम दुबै दूर के पएकएज के व्यवस्था से हो कर्बा दएल्ल ।

Are maataaraam! Aahaan kaThi lay Tenashan leyichhi. Pahle aahaan ei go for Mithila kay Toor paekaeja se sapTTa Mithila darshan ka liye. taykae baad kee bhayiyeh te gaelayii, aa darbhangā bhagalayii aa saathh Taa plaes aur. tayi ke baad aahaan ke ham dubai Toor ke paekaeja ke wyawasthaa se ho karbaa daeyl.

əre mājārām āhā kəṭhi lə tənʃən leɪtʃhi: pəhəle āhā i go for mɪtʰɪlā kə tur pækedʒ se səpt:ä mɪtʰɪlā dərʃən kə lijə t̪əike bādki: bʰəi:je t̪e geləi ä: dərɓʰəŋgä bʰəgələi ä: sät̪t̪ä ples ɔr t̪əi ke bād, āhāke hām d̪ubəi t̪ur ke pækedʒ ke vjəvəst̪hā se hio kərbā d̪eɪl

M: भौआ । हिन्का किछ कमिट्मेन्ट करे से पहे नीक से सोइच वीचार लिय ।

Bhauaa. Hinkaa kichh cammiTment kare se pahle neek se soich weechaar liya.

bʰəuä: hinkä kɪtʃ kəmiʈment kəre se pəhəle ni:k se soɪtʃvɪtʃər lijə

T: अरे सर जे सब हम देख लएबेडे...

Are sar je sab ham dekh laebenge...

əre sər d̪ʒe səb hām d̪ekʰ lebeŋg~e

(17:34)

W: जा! ताहान अप्रए न कह्लए रहीज जे हम कनी पाईन पी कर रही जबयि, पी लिय कनी पाईन्... ।

Jaa! taahaan apnae na kahlae raheeya je ham kanee paaiin pee kar rahi jabayi, pee liya kanee paaiin....

d̪ʒä t̪äɦä əpne nə kəɦle rəɦijə d̪ʒe hām kəni pāin pi: kər rəɦi: d̪ʒəbəi pi lijə kəni pāin

DM: ओना खाना नीक लागेल नाह सब कए?

onaa khaanaa neek laagel naah sab kae?

onā kʰänā ni:k lägel nāɦ səb ke

M: अरे नही नही इत्ती कश्ट नही करून आहान सब । हम्रा सब के खाना बहुत नीक लागल ।आहान कनी हम्रा डिइटएल मे बताऊ जय अहान सब्केईनून रोटी के सर्विस कएन्ना शर्ट भैल । एएते सुन्दर फुड सर्विस कए उप्क्रम आखिर अहान सब शर्ट कैनह कएलियै ।

are nahi nahi itti kashT nahi karoon aahaan sab. Hmraa sab ke khaanaa bahoot neek laagal. Aahaan kanee hmraa DiiTael me btaaoo jay ahaan sabke ee noon roTi ke sarvis kaennaa shTaarT bhail. eette sundar food sarvis kae uppkram aakhir ahaan sab shTarT kainah kaeliyain.

əre nəhi nəhi ɛt̪e kəʃt nəhi kərũn əhiā səb həmrā səb ke kʰənā bəɦuɽ.ni:k ləgəl əhiā kəni həmrā d̪itel me bəɽɽāũ d̪ɛ əhiā səbke i nũn roti ke sərvɪs kenā ʃtā:t bʰel ɛt̪e sɒnd̪ər pʰud sərvɪs ke upəkɾəm əkʰɪr əhiā səb ʃtā:t kenəɦi keləi:

W: आहान भोजन क लएलून ना अब चलून आगून देख के लएएल ज और किइ सब हयी ज-आहान के मिथिला मे ।

Aahaan bhojan ka laeloon naa ab chaloo na aagoon dekh ke laeyel ja aur kii sab hayee ja-aahaan ke Mithila me.

əhiā bʰod̪ʊən kə lelu nə əb t̪ɦlu: nə əgɦu d̪əkʰə ke lel d̪ʊə ɔr ki: səb hɛ d̪ʊəɦɛke mɪɽɦilə me

M: भोजन तह आहान कएल है, हम तह- खाएर छोदू । हम्रा कनी अख्खान और जैन्बा कीय, डीटैल मे जे आखिर इन्कर सब्कए नून-रोटी कए पीछए कऊन आदमी सब छएत्, कएन्ना ई-स्टार्ट भय्लयि, कएन्ना ई वर्क करयी छयिइ, किइ टीम छयिइ, सय हाम्राअ कनी जाने दीऔउ, अस्थिर रहून आहान ।

Bhojan tah aahaan kaela hai, ham tah- khaer chhoDhoo. Hmraa kanee akhkhan aur jainbaa keeya, DeeTail me je aakhir inkar sabkae noon-roTi kae peechhae kaoon aadmi sab chhayet, kaennaa ii-start bhaylayi, kaennaa ii wark karayi chhayii, kii Teem chhayii, say hamraa kanee jaane deeauu, asthir rahoon aahaan.

bʰod̪ʊən t̪ə əɦɛkelu hɛ həm t̪ɦ- kʰɛ:r t̪ʰod̪u həmrā kəni əkʰkʰən ɔr d̪ʊənbə kɪjə di:tel m: d̪ɛ əkʰɪr m̪kər səb ke nu:n roti: ke p:t̪ʰe: kəun əd̪mi: səb t̪ʰɛ:t̪kennā istärt bʰeli kennā i: vək kəri t̪ʰe ki t̪im t̪ʰe se həmrā kəni: d̪ʊənə d̪ju əst̪ɦr rəɦu əhiā

W: हम्...

Hmm...

ɦm

T: बुझयो जए सूरज कए पश्चिम से उगयल गएले, पाथर पर दूब गैल गएले एक्रा स्टार्ट करए मे । ऐत्तएक बात एक्खान की कहब्, आगए चलू । आगए अएक्खन दरभंगा पूरा देख्बा छयी नएए ।

Bujhayo jae sooraj kae pashchim se ugayal gaelae, paathar par doob gail gaele ekraa start karae me. Aittaek baat ekkhan kee kahb, aagae chaloo. Aagae aekkhan darbhangaa pooraa dekhbaa chhayi naee.

budʒʰijo dʒe surədʒ ke pəʃtʃim se uge:l ge:le pətʰər pər dʒub ge:l ge:le: e:krä ʃtāt kərə me ɛʃek
bät,əkkʰən ki kəʃəb äge tʃəlu: äge: ekkʰən dərɓʰəŋgä pu:rä dəkʰə tʃʰe nɛ

DM: हाँ सर, अब हम्रो लगयिए जे और औडर लए जएय परतु, तयी द्वारे अब हम निकला चएहब ।

Haan Sar, ab humro lagayie je aur aurDer lael jaeya parat, tayi dwaare ab ham nikala chaehab.

hā sər əb həmro ləgəjə dʒe ɔr ɔdər lei dʒäe pərət, tɔjje dʒäe əb həm nikələ tʃæhəb

M: अरए नही नही कनी काल बैसू ना । अखले तुरन्त भोजन केलो हए अखले उठके विदा भोजऊ से कए । हम आहान सब से और गप कर चाहिछी कनी और बिसेस जान्कारी जाना चाहिछ जे आखिर इत्ते सुन्दर स फूड सर्विस केना स्टार्ट भेले हाम्रा ब्लाऊ आहा सब ।

Arae nahi nahi kanee kaal baisoo naa. akhle turant bhojan kelo hae akhle uThke vīdā bhojao se ke ham aahaan sab se aur gap kar chaahichhi kani aur bises jaankaari jaana chahichh je aakhir itte sunddar sa phooD sarvis kenaa start bhele hamrah btaao aahaa sab

əre nəhi nəhi kəni kälə bāisu: nə əkʰle tʃurənt, bʰodʒən kelo hie əkʰle utʰke vidā bʰodʒəu se: ke
həm əhiā səb se ɔur gəp kərə tʃāhiʃʰi: kəni: ɔur bises dʒānkəri dʒān tʃāhiʃʰə dʒäe əkʰir iʃe
sūndər sə pʰud sərvis kenā stārt bʰele həmrā bəʃəu əhiā səb

(19:15)

DM: लोग कहीछी न ज किछ प्राप्त क्वा क्लेल किछ त्याग कर परिछे । ...ओ ई नून रोती प्राप्त कर कएल अपन सब किछ छोड देल खिन । एते तक की....

Log kaheechhee na ja kichh praapt krwa klel kichh tyaag kar parichhe. ...o ii noon roti praapt kar kael apan sab kichh chhoDh del khin. ete tak kee

log kəhiʃʰi nə dʒə kitʃə prəpt,kərvä kele kitʃə tʃäg kərə pəriʃʰe o i: nūn roti: prəpt,kərə kel əpən
səb kitʃə tʃʰodʰ dəl kʰin ɛʃe tək ki

***Timestamps for the video have been given in different parts of the text. Sections of the video have been chosen depending upon the clarity of audio.

Transliteration website: <https://www.hinditools.com/etools/roman-to-devanagari-english-hindi/>

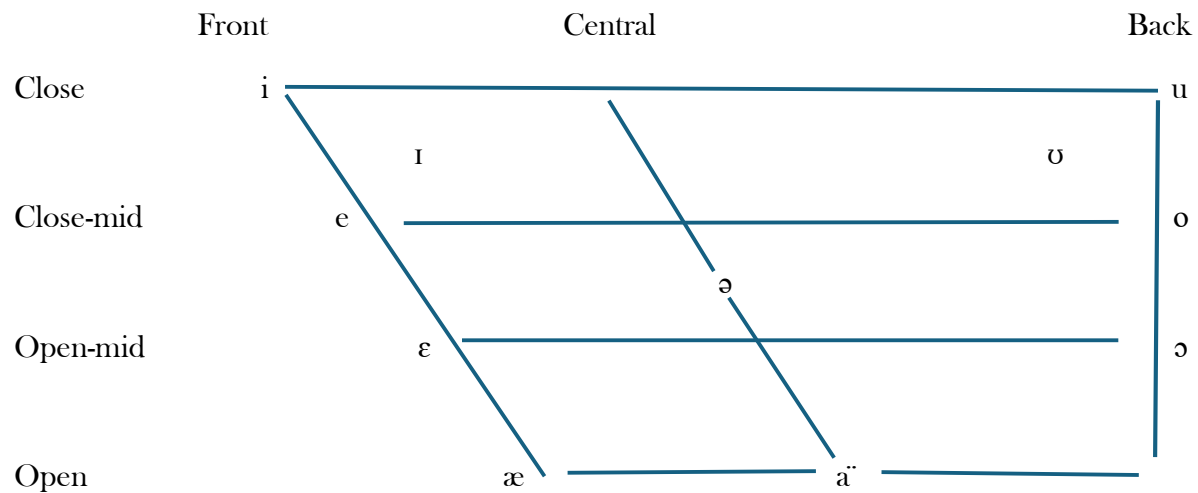
Changes have been made to the output texts of this website as it wasn't giving an accurate transliteration of a few words.

IPA CHART

Pulmonic Consonants

	Bi-labial	Labio-dental	Dental	Alveolar	Post alveolar	Retroflex	Palatal	Velar	Uvular	Pharyngeal	Glottal
Plosive	p b			t d		ʈ ɖ		k ɡ			
Nasal	m			n		ɳ		ŋ			
Trill				r							
Tap or Flap		v		ɾ		ɽ					
Fricative		f		s z	ʃ						ħ
Lateral Fricative											
Approximant							j				
Lateral Approximant				l							

Vowel Triangle

Suprasegmentals:

: Long

Eg.: /pʰɔːrmæliʃ/, /kərəːb/, /tʰäːm/, /rəfiluː/

˘ Linking

Eg.: /pəritʃ˘e/ /kitʃ˘/ /tʃ˘odʰ/ /dʒänkəri/ /dʒän/ /dʒae/

Africates:

tʃ

Eg.: /pəritʃ˘e/ /kitʃ˘/ /tʃ˘odʰ/

dʒ

Eg.: /dʒänkəri/ /dʒän/ /dʒae/

Diacritics:

^h Aspirated

Eg. /pəritʰe/ /kitʰ/ /tʰodʰ/ /kʰin/

ˠ Dental

Eg.: /mi.ɬi.läʔ/, /ɛ.ɬe/, /bə.fuɬ/

~ Nasalized

Eg.: /äfh̃/, /kǎfh̃/, /kəfh̃/, /həm̃h̃/

Diphthongs:

/eɪ/ - [leɪtʰi:]

/äɪ/ - [träɪ], [d͡ʒäɪ]

/äʊ/ - [bət͡ʃäʊ], [hət͡ʃäʊ:]

/əʊ/ - [bʰod͡ʒəʊ], [kət͡ʃəʊ]

/əi/ - [ävəitʰi], [keləi:]

/oi/ - [foitʰ], [soitʰ]

/ei/ - [d͡ʒeɪl], [lei]

/uɪ/ - [kuɪd]

/äi/ - [äitʰi], [bʰäi]

It's possible for one, or even both of the vowels in these diphthongs, to be nasalized.

Syllabification

1. अरे नही नही इत्ती कश्ट नही करून आहान सब । हम्रा सब के खाना बहुत नीक लागल।

ə.re nə.fi nə.fi ɛ.ɽe kəʃt nə.fi kə.rũn ä.fhã səb fhəm.rä səb ke kʰä.nä bə.fhuɽ.ni:k lä:gəl

2. आहान कनी हम्रा डिइटएल मे बताऊ जय अहान सब्केई नून रोटी के सर्विस कएना शटार्ट भैल ।

ä.fhã kə.ni fhəm.rä dʒi.tel me bə.ɽäũ dʒe ä.fhã səb.ke i nũn ro.ti ke sər.vɪs ke.nä ʃtɑ:t bʰel

3. एएत्ते सुन्दर फुड सर्विस कए उपक्रम आखिर अहान सब शटार्ट कैनह कएलियैन ।

ɛ.ɽe sʊn.dər pʰud sər.vɪs ke upə.krəm ä.kʰɪr ä.fhã səb ʃtɑ:t ke.nəfi ke.ləi:

4. एक तह देर भौगैल तै पर से कहियो रहल छिय जे पर देर भौगैल ।

ek ɽʰɪ dər bʰə.gel ɽəi pər se kə.fɪ.jə rə.fəl ɽʰi.jə dʒe pər dər bʰə.gel

5. दुबै ल जाए क नाम पर दरभंगा अए लु, किजे मिथिला दर्सन करएएब।

ɽu.bəi le dʒä.e kə nə.m pər dər.bʰəŋ.gä lə əe lu, ki.dʒe mi.ɽʰi.lä dər.sən kə.rɛ:b

6. खूब बुझैची हमार के ई झूठ फूस बोलेहे मिथिला मैथिली ।

kʰub bu.dʒʰəi.ɽʰi fhə.mär ke i dʒʰuɽʰ pʰus bo.le.fɛ: mi.ɽʰi.lä mɛ:.ɽʰi.li

7. इतै दिन स कहे रहिल्छी दुबै लह चलु, दुबै लह चलु, तह से नही ।

ɽɽai dɪn sə kə.fɛ rə.fɪl.ɽʰi dʒu.bəi ləf ɽʰi.lu, dʒu.bəi ləf ɽʰi.lu, ɽʰɪ se nə.fi

8. आहान के ईन्द्रभवन के बारे मे कीय न बूझालेच्च नीक से डीटैल्स?

ä.fhã ke m.dʒrə.bʰə.vən ke bə.re me ki.jə nə bu.dʒʰəi.letʃʱ ni:k sə dʒi.ɽe:ls

9. कहाँन आखान हम दुबै के बूर्ज खालीफा दएखेत रहीतह ।

kā.fā ä.kʰən fām d̪u.bəi ke bʊrdʒ kʰə.liː.pʰä d̪e.kʰet rə.fii.tə

10. ई कऊन दर्शनईय स्थल छे से, कनी कहून तह हमरा ।

iː kə.un d̪ər.ʃə.niː.jə stʰəl tʃʰe se kə.niː kə.fii t̪əf fə.mə.rā

11. लेकिन आहान कय कई बूझालएछ ई पोखर मे कहियो स्विमिङ्ग पूल सेहियो रहेत ।

Le.km ä.fā ke kiː bʊ.dʒʰə.ləitʃʰ iː po.kʰər me kə.fii.jo svi.ming puːl se.fii.jo rə.fiet̪

12. पहे आहान एइ गो फोर मिथिला कय टूर पएकएज से सप्टा मिथिला दर्शन क लिए ।

pə.fə.le ä.fā i go for mi.tʰi.lä kə tur pə.ke.dʒ se səp.t̪ä mi.tʰi.lä d̪ər.ʃən kə li.jə

13. हिन्का किछ कम्पिट्मेन्ट करे से पहे नीक से सोइच वीचार लिय ।

hiːn.kä.kitʃʰ kə.mi.t̪.mənt kə.re se pə.fə.le niːk se so.it̪ʃ vi.tʃär li.jə

14. बुझयो जए सूरज कए पश्चिम से उगयल गएले, पाथर पर दूब गैल गएले एक्रा स्टार्ट करए मे ।

bʊ.dʒʰi.jo dʒe su.rə.dʒ ke pəʃ.tʃim se u.geːl geː.le pä.tʰər pər d̪ub geːl geː.leː eː.krä st̪ät kə.re me

15. हाँ सर, अब हुम्रो लगयिए जे और औडर लए जएय परत, तयी द्वारे अब हम निकल चएहब ।

fā səɾ əb fām.ro lə.gə.jiə dʒe ɔ ɔ.dər lei dʒä.e pə.rə.t̪ t̪ə.ji.e d̪p̪ä.re əb fām ni.kə.lə t̪ʃæ.fəb

16. अख्ले तुरन्त भोजन केलो हए अख्ले उठ्के विदा भोजऊ से कए ।

ə.kʰle t̪u.rənt̪ bʰo.dʒən ke.lo fie ə.kʰle ut̪.ke vi.d̪ä bʰo.dʒə.u seː ke

17. लोग कहीछी न ज किछ प्राप्त क्वा क्लेल किछ त्याग कर परिछे ।

log kə.fi.tʃi nə d̪ʒə kitʃi prə.pt̪kər.vä ke.le ki.tʃi t̪äg kə.rə pə.ri.tʃe

18. ओ ई नून रोती प्राप्त कर कएल अपन सब किछ छोढ देल खिन ।

o i: nūn ro.ti: prə.pt̪kə.rə kel ə.pən səb kitʃi tʃiˈoɖʰ ɖel kʰin

19. पहे चल् कतऊ ठन्दा मे बैठछी आ तयिक बाद कोनो लन्च के प्रोग्राम बनबयी छी ।

pə.hi:.le tʃə.lu kə.t̪ə.u tʰən.d̪ä me bəi:.tʰe.tʃi: ə t̪.jik bā:ɖ ko.no ləntʃ ke pro.gräm bən.bəji: tʃi:

20. कहू तह केहेन भगअलयी एइ मन्दिर । कहियू बहूत सून्दर रहेल ।

kə.hu: t̪ʰi ke.hien bʰə.gə.ləi i: mən.d̪r kə.hi.jo bə.hu.t̪ sūn.d̪r rə.hɛ:l

21. आहान के तह हाम्राअ सबैसे ई मन्दिर से प्रेम आइछी ।

ä.hā ke t̪ʰi hām.rä sə.bəi: se i: mən.d̪r se prem äi.tʃi

22. औतबे प्रेम अयिछी, मने आहान ला हम अ ई मन्दिर एक समान छी नयी?

ə.t̪.be prem äi.tʃi: mə.ne ä.hā lä hām ə i: mən.d̪r ek sə.mā:n tʃi nə.ji:

23. अब तह हुम्रा सही मे होइए ज हम यह पोखिर मे कूईद कय जान द दी ।

ä:b t̪ʰi hām.rä sə.hi: me hoi.je d̪ʒə hām jə.hə po.kʰir me ku.ɪɖ ke d̪ʒän ɖə ɖi:

24. तयी के बाद आहान के हम दुबै दूर के पएकएज के व्यवस्था से हो कर्बा दएल ।

t̪əi ke bād ä.hā ke hām ɖu.bəi t̪ur ke pæ.ked̪ʒ ke vjə.vəs.t̪ä se hio kər.bä ɖɛ.il

25. तय्कए बाद की भयिएह ते गएलयिइ, आ दरभंगा भागअलयिइ आ सात टा प्लएस और।

t̪əi.ke bād.ki: bʰə.i:je t̪ɛ ge.ləi ä: ɖər.bʰəŋ.gā bʰə.gə.ləi ä: sät̪.t̪ä ples ər

26. ताहान अग्रए न कह्लए रहीय जे हम कनी पाईन पी कर रही जबयि, पी लिय कनी पाईन्... ।

t̪ä.hĩ əp.ne nə kəh.le rə.hi.jə d̪ʒe f̪əm kə.ni pā.in pi: kər rə.hi: d̪ʒə.bəi pi li.jə kə.ni pā.in

Phonological Analysis:

1. What is permissible in the onset, rhyme, and coda?

Generally, syllables can be in the form of

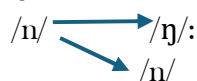
- i. CVC:
/sər.vɪs/, /d̪i.tel/, /rə.həl/, /səb/
- ii. CV:
/nə.hi/, /kə.rũn/, /ä.hĩ/
- iii. CCV:
/pre.me:/, /ə.kʰle/
- iv. The vowels in the above cases may be replaced with diphthongs:
/bʊ.d̪ʒʰəi.letʃ/, /lə.gə.jiə/

2. Rules of syllabification and syllable formation:

1. The nucleus of a syllable is always a vowel (nasalized or not) or a diphthong.
2. The Onset and Coda are usually Consonants
3. Onsets and Codas can both be dropped: eg. in /ä.hĩ/, both of the onset and the coda of the first syllable have been dropped.

3. Which sounds occur in complementary distribution?

1. /n/ and /ŋ/:
ŋ: Occurs only before a velar plosive eg. [d̪ər.bʰŋgä], [svi.miŋg] etc.

/n/: Can occur everywhere except before a velar plosive.

(Hence the /n/ sound changes depending upon the place of articulation of the succeeding phone. Hence, instead of [svi.ming], it morphs into [svi.ming])

** In this data, we only have evidence of it occurring before a voiced velar plosive /g/. However, in words such as /əŋk/, it also occurs before a voiceless velar plosive /k/.

2. /ə/, /ä/ and also /e/ and /ε/ are sometimes used interchangeably:

/pə.hə.le/ and /pε.hε.le/ have the same meaning (first)

However, /səb/ (all) and /seb/ (apple) DO NOT have the same meaning.

/rə.hil.tʃi/ and /rä.hil.tʃi/ have the same meaning but /kə'l/ (time) and

/kəl/ (tomorrow/yesterday/tap) DO NOT.

Hence, even though they form minimal pairs and are NOT allophones, they can sometimes be used interchangeably.

3. /i/ and /ɪ/ are allophones:

/ɪ/: Cannot occur at the ending of a word.

/i/: Can occur everywhere (no constraints)

4. Phonological Rules:

1. A vowel CAN BE nasalized if it occurs:

- i. Before or after a Nasal consonant

Eg.: /m̃e/, /həm̃/, /nām̃/, /onā̃/

- ii. Before or After a voiced glottal fricative /h/

Eg. /āhā̃/, /kāhā̃/, /kəhū̃/, /həm̃hū̃/

2. Schwa is usually dropped when it occurs at the end of a word, or in between two consonants.

Eg. /uge:l/ instead of /uge:lə/, /nām / instead of /nāmə/, /ekkʰən/ instead of /ekkʰən/

3. All vowels in the language can be lengthened.

Eg.: /pʰɔ:rmæltʃi/, /kəɛ:b/, /tʰä:m/, /rəfilu:/

4. Assimilation:

When sounds morph in either place or manner of articulation to sound similar to neighboring sounds.

Eg. / **ɖərbʰəŋgā** /, /**svi.miŋg**/ (change in place of articulation)

/**m̃e**/, /**həmũ**/, /**nām**/, /**onā**/ (change in manner of articulation)

5. Epenthesis:

When sounds are inserted for cluster simplification

Eg. / **bodʒʰələiɽʱ** /, /**səku:l**/, /**isku:l** / (schwa inserted for ease of articulation)

6. Elision:

When sounds are deleted for cluster simplification

Eg. A trailing **ə** is usually delete in Maithili.

/**lägəl**/ instead of /**lägələ**/

/**bol**/ instead of /**bolə**/

7. Loan words:

An interesting feature of Maithili is its abundance of loan words.

Colonial influences have led to an abundance of English words in ‘bol-chaal ki’ Maithili (everyday Maithili)

Eg. /**kəmiɽmənt**/, /**svi.miŋg**/, /**ʃtā:t**/ etc.

Moreover, due to the promotion of Hindi as the primary language of communication (as well as social reasons for parents to not teach Maithili to their children), the Maithili spoken nowadays is extremely different from what was spoken a few generations ago, with increasing Hindi influences to the Maithili framework.

Morphemic Division

1. अरे नहीं नहीं इत्ती कश्ट नहीं करून आहान सब । हम्रा सब के खाना बहुत नीक लागल ।

əre nəhi nəhi ɛʈe kəʃt nəhi kər ũ āhā səb hām rā səb ke kʰānā bəhiuʈ.ni:k ləg əl

VOC.EXCL NEG NEG this much trouble NEG do IMP 2.PL all 1.SG POSS all POSS food very good feel 3.PL.PST

Oh no,no.... Don't trouble yourself too much. We all liked the food a lot.

2. आहान कनी हम्रा डिइटएल मे बताऊ जय अहान सब्केई नून रोटी के सर्विस कएन्ना शार्ट भैल ।

ā hā kəni hām rā ɖitel me bəʈā ũ dʒe āhā səb ke i nūn roti ke sərvis kənəfi ā ʃtā:t bʰel

2.SG little 1.SG POSS detail LOC tell.2.PL.IMP that 2.SG all POSS this salt bread POSS service how PST start become.PST.

Could you please tell me about how your 'noon-roti' service started out.

3. एएत्ते सुन्दर फुड सर्विस कए उप्क्रम आखिर अहान सब शार्ट कैनह कएलियैन ।

ɛʈe sʊndər pʰud sərvis ke upə kərəm ākʰir āhā səb ʃtā:t kənəfi kel əi:

this much beautiful food service POSS good work after all 2.SG all start how do 2.SG.AUX.PST

After all, how did you accomplish the task of starting such a lovely food service.

4. एक तह देर भौगैल तै पर से कहियो रहल छिय जे पर देर भौगैल ।

ek ʈəfi dər bʰə gel ʈəi upər se kəfi ijo rəfi əl ʈʰə ijo dʒe upər dər bʰə gel

One then late become are.2.SG.PST then on from say 2.SG.PST.AUX be PST.PTCP AUX 2.SG.PRS.AUX that on late become are.2.SG.PST

First you were late, and to make it worse, you even admit that you were late.

5. दुबै ल जाए क नाम पर दरभंगा अए लु, किजे मिथिला दर्सन करएएब

ɖubəi le dʒā'e kə nām upər dər bʰŋgā'lə əe lu, ki dʒe miʈʰilā dər sən kərə: b

Dubai take go INF POSS name on Darbhanga take bring 1.SG.PST AUX that Mithila tour do 1.SG.FUT

You said you'd take me to Dubai, but ended up bringing me to Mithila for a Mithila tour.

6. खूब बुझैची हमार के ई झूठ फूस बोलेहे मिथिला मैथिली ।

khub budʒi æ ije tʃiə iʒə fɪəm ær ke i dʒʊtʰ pʰus bol e fiɛ: miθila'mɛ:θili

Very understand PST.PTCP 1.SG.PRS.AUX AUX 1.SG.PRS.AUX 1.SG ACC that this lie nonsense talk PST.PTCP 3.SG.PRS.AUX Mithila Maithili

I know that you're trying to manipulate me by parroting the virtues of Mithila and the Maithili language.

7. इतै दिन स कहे रहिल्ली दुबै लह चलु, दुबै लह चलु, तह से नही ।

ɛtɛ ai dɪn se kəɦe rəɦli dʊbɛi ləɦ tʃəl u, dʊbɛi ləɦ tʃəl u, tʃəɦ se nəɦi

this much days from talk.INF do PST.PTCP AUX 1.SG.PRS.AUX Dubai take walk IMP Dubai take walk IMP then from NEG

I've been telling you to take me to Dubai for so long, but no!

8. आहान के इन्द्रभवन के बारे मे कीय न बूझालेच्च नीक से डीटैल्स?

āɦāke mdrə bʰəʋən ke bāre me ke iʒə nə budʒi ai letʃi ni:k se dʒiɛ:l s

2.SG DAT Indra house POSS about in what 2.SG.PRS.AUX NEG understand AUX.PST have good from detail PL

Don't you know any interesting details about the Indrabhavan?

9. कहाँन आखान हम दुबै के बूर्ज खालीफा दएखेत रहीतह

kāɦā ākʰən fɪəm dʊbɛi ke burdʒkʰəlɪpʰā dɛkʰ t rəɦ t

Where right now 1.SG Dubai POSS Burj Khalifa see PST.PTCP AUX PST.PTCP

I could have been looking at Dubai's Burj Khalifa right now.

10. ई कऊन दर्शनईय स्थल छे से, कनी कहून तह हमरा ।

i: kəʊn dərʃən iʃə st̪əl t̪ʰe se kəni: kəh̪ ũ t̪əh̪ h̪əm ər ā

this which sight PRS.AUX place AUX from little say IMP then 1.SG POSS INTJ

Tell me, how is this considered a tourist spot!

11. लेकिन आहान कय कई बूझालएछ ई पोखर मे कहियो स्विमिङ्ग पूल सेहियो रहेत

Lekin āhāke ki: bod̪ʰə le t̪ʰe i pok̪ər me kəh̪ iʃo swim̪ ɪŋg pu:l seh̪ iʃo rəh̪ ɛt̪

But 2.SG DAT what understand take AUX this pond LOC say PST.AUX swim PROG pool from PST.AUX AUX PST.AUX

But do you realize that this pond was once a swimming pool!

12. पहे आहान एइ गो फोर मिथिला कय टूर पएकएज से सप्टा मिथिला दर्शन क लिए ।

pəh̪əle āh̪ā i go for mɪt̪ʰɪlāːkə tur pæked̪ʰ se səpt̪ːāːmɪt̪ʰɪlāːdərʃən kə li iʃə

First 1.SG this go for Mithili POSS tour package from whole Mithila sight do do 2.PRS.AUX

First, tour the entirety of Mithila with this ‘Go for Mithila’ tour package.

13. हिन्का किछ कम्मिट्मेन्ट करे से पहे नीक से सोइच वीचार लिय ।

h̪ɪn̪ kəˈkɪt̪ʰ kəmit̪ mənt̪ kər e se pəh̪əle ni:k se soɪt̪ʰ vɪt̪ʰār li iʃə

3.SG ACC something commit ment do INF from first good from think think do 2.SG.PRS.AUX

Always think about it well before making a commitment to her.

14. बुझयो जए सूरज कए पश्चिम से उगयल गएले, पाथर पर दूब गैल गएले एक्रा स्टार्ट करए मे ।

bod̪ʰə iʃo d̪ʰe surəd̪ʰ ke pəʃt̪ʰɪm se uge: l ge:l e pəʃt̪ʰər pər d̪ʰub ge:l ge:l e: e:k rāˈʃt̪ət̪ kər e me

understand PRS.AUX that sun GEN West from rise PST.PTCP are are EMPH East LOC sink are are EMPH this POSS start do EMPH in

You cannot fathom how difficult it was to start this (The sun had to rise in the West and set in the East to start this)

15. हाँ सर, अब हमो लगयिए जे और औडर लए जएय परत, तयी द्वारे अब हम निकल चएहब ।

hā sər əb hām ro ləgə ijə dʒe ɔr ɔdər lei dʒä e pər ət̪ t̪ə ijə d̪pär e əb hām nikələ t̪ʃəh əb

Yes sir now 1.SG POSS feel 1.SG.PRS.AUX that more order take go EMPH have PRS.PRF you
PRS.AUX door EMPH now 1.SG leave want now

Yes Sir, even I feel that I should leave to take more orders. I'll take your leave now.

16. अख्ले तुरन्त भोजन केलो हए अख्ले उठ्के विदा भोजन से कए

əkʰle t̪urənt̪ bʰodʒən ke lo fie əkʰle ut̪ ke vɪdä bʰodʒəu se: ke

Now immediately food do have AUX Now getup ACC leave have IMP from POSS

We've just had food and now you want to leave instantly!

17. लोग कहीछी न ज किछ प्राप्त क्वा क्लेल किछ त्याग कर परिछे ।

log kəhi i t̪ʰi nə dʒə kit̪ʰ prəpt̪.kər ə vā ke le kit̪ʰ t̪jäg kə rə pəri t̪ʰe

people say PTCP 3.PL.AUX.PRS NEG that something achieve do EMPH do POSS for
something sacrifice do EMPH must AUX.PRS

People say that to achieve something, you need to sacrifice something in return.

18. ओ ई नून रोती प्राप्त कर कएल अपन सब किछ छोड देल खिन

o i: nūn roti: prəpt̪.kərə kel əpən səb kit̪ʰ t̪ʰod̪ d̪el kʰin

3.SG this salt bread achieve do do.EMPH 3.SG.POSS all something leave do PST.POL

To start this 'Noon-Roti', he had to sacrifice his everything.

19. पहे चलू कतऊ ठन्दा मे बैठछी आ तयिक बाद कोनो लन्च के प्रोग्राम बनबयी छी ।

pəhi:le t̪ʃəl u kətpu t̪ʰənd̪.ä me bəi:t̪ʰe t̪ʰi: ə t̪pɪk bā:d̪ kono lənt̪ʃ ke progrām bən bəji: t̪ʰi:

First walk IMP somewhere cold POSS in sit 2.SG.AUX.PRS and that after some lunch POSS
program make become AUX.PRS

First, let's go and sit in the shade; then we'll decide what to do for lunch.

20. कहूँ तह केहेन भगअलयीं एइ मन्दिर । कहियूँ बहुत सुन्दर रहेल

kəɦu: t̪əɦ keɦen bʱə ɡə ləi i: mənɖɪr kəɦi jo bəɦuɽə sũndəɾ rəɦ ɛ:l

Say then where become are take.PST.PTCP this temple say AUX.PRS very EMPH beautiful be PST.PTCP

What happened to this temple. It used to be so beautiful.

21. आहान के तह हाम्राअ सबैसे ई मन्दिर से प्रेम आइछी ।

āɦāke t̪əɦ ɦəm rā səb əi: se i: mənɖɪr se preɦ əi t̪ɦi

2.SG ACC then 1.SG POSS all to from this temple from love come AUX.PRS

You love this temple more than me, don't you?

22. औतबे प्रेम अयिछी, मने आहान ला हम अ ई मन्दिर एक समान छी नयीं?

əɦəbe preɦ əi t̪ɦi: mənə āɦā lā ɦəm ə i: mənɖɪr ek səɦān t̪ɦi nəɦi:

That much love come AUX.PRS mean 2.SG DAT 1.SG and this temple one equal AUX.PRS NEG

So you feel the same way about me, and a temple?

23. अब तह हुम्रा सही मे होइए ज हम यह पोखिर मे कूईद कय जान द दी ।

ə:b t̪əɦ ɦəm rā səɦi: me ɦoi je d̪ʱə ɦəm jəɦə pokʰɪr me kuɪd ke d̪ʱān d̪ə d̪i:

Now then 1.SG POSS LOC be that that 1.SG here pond LOC jump ACC life give AUX

Now I really feel like jumping in this pond and killing myself.

24. तयी के बाद आहान के हम दुबै तूर के पएकएज के व्यवस्था से हो कर्बा दएयल ।

t̪əi ke bād āɦāke ɦəm d̪ubəi t̪ur ke pəkəd̪ʱe ke vjəvəs̪t̪hə se ɦo kəɾ bə d̪ə il

PST POSS after 2.SG DAT 1.SG Dubai tour POSS package ACC arrangement from de do PST give AUX

After that I'll also arrange a Dubai tour package for you

25. तय्कए बाद की, भयिएह ते गएलयिइ, आ दरभंगा भागअलयिइ आ सात टा प्लएस और

ṭəi ke bād̪ki: bʰə i:je ṭe gel əi ā: dər̪bʰŋgāːbʰə gəl əi ā: sət̪,ṭāːples ər

PST POSS after what become PRS.AUX AUX are to PST Darbhanga become are to PST seven of place more

You are almost done with Darbhanga after that, just seven more places to go to.

26. ताहान अप्रए न कहूए रहीय जे हम कनी पाईन पी कर रही जबयि, पी लिय कनी पाईन्... ।

ṭ, āɦā əpne nə kəɦ le rəɦ iʝə dʒe ɦəm kəni pāin pi: kər rəɦi: dʒə bəi pi li jə kəni pāin

That 2.SG self NEG say AUX A PRS.AUX that 1.SG little water drink do stay that AUX Drink AUX PRS.AUX little water

You had said it yourself; you'll be fine with a bit of water. Well, drink it.

Format followed above:

Devanagari script

IPA (Independent Morphemes)

Morphemic Gloss

Translation

Morphological Analysis of Maithili

Maithili has an SOV structure, i.e, sentences are of the form of Subject- Object- Verb.

The morphemes that makeup said sentences follow the given rules:

Roots

The meaning of the word is imparted by the root words. Affixes simply modify the tense, gender, politeness level or aspect of a sentence.

Eg.

ROOT	AFFIX	MEANING	Example
āi - come	ṭṛi - PRS.AUX	To have/To come	prem āi ṭṛi- To feel love
kāfi-say	ijo-PST.AUX	had said	upar se kāfi ijo rāhāḷ ṭṛāijā- On top of that he had said

Affixes:

Prefixes:

Prefixes in Maithili are rare. They are attached before the root to bring about a change in politeness level, tense, gender etc.

Eg.

PREFIX	MEANING	Example
b ^h ā	Become	ek ṭṛi der b ^h āgel-First of all, you were late. b ^h ā gel= become+are
ṭ	That	ṭāhā apne nā kāhile rāhijāṭ- Didn't you say it yourself āhā=that+you

Suffixes:

Suffixes are extremely common in Maitfili and are used to bring about changes in tense, aspect, politeness level and gender of the root.

Eg.

SUFFIX	MEANING	Example
är	POSS	həm+är=1.SG+POSS=to me kʰub bədʒʰəije tʃʰəijə həməär I understand everything
ũ	IMP	kər+ũ=do+IMP ɛtʰe kəʃt nəhi kər ũ Do not trouble yourself so much

Inflectional Morphology:

This is when the morphological changes made to a root morpheme do not impact the state of the word, i.e, the new morpheme can adapt to the grammatical context of the old one.

Eg.

Verb->Verb

Adjective->Adjective

Noun->Noun etc.

Hence the type of the morpheme remains uncanged.

This is pretty common in Maitfili.

Eg.

ROOT	STATE	MORPHEME	STATE
äi - come	Verb	äi+tʃʰi=come +PRS.AUX=to have/to come	Verb
həm - 1.SG	Pronoun	həm+är=1.SG+POSS=to me/mine	Possessive pronoun

Derivational Morphology:

Derivational Morphology is seen at a very low extent in Maithili. Nonetheless, it is present.

Eg.

ROOT	STATE	MORPHEME	STATE
likh - write	Verb	likh+ əi= writing(noun)	Noun
sonḍər-beautiful	Adjective	sonḍər+tā=beauty	Noun

Compounding:

When two or more 'roots' (free morphemes) come together to form new morphemes, it's called compounding.

Ex:

tur+pækedʒ, mɪṭṭilä+dərfən etc.

Repetition:

Emphasis in Maithili is shown by repetition of words or phrases.

Ex:

एते अइ दून से कहि रहिअ ल तूँ अइ दुबई लह तूँल उ, दुबई लह तूँल उ, तूँ से नहि

Here, दुबई लह तूँल उ is repeated to emphasize on what the speaker wants, i.e, to go to Dubai.

Phonological Changes:

When the above processes are carried out, certain phonological processes also occur in tandem; such that the sounds of the morphemes being compounded, affixed, etc. change according to the phonological context in which they're found, in order to increase the ease of articulation.

This can be done by:

1. Voicing/Devoicing
2. Change in place of Articulation
3. Change in manner of Articulation

Eg:

Assimilation:

b^hə+gel= b^hɔ̃gel

(sfiwa goes to a back vowel as g is a velar consonant. hence vowel changes due to place of articulation of following consonant)

Dissimilation:

lɔ̃g+əl= lɔ̃.gəl

(sfiwa changes to a low center vowel in order to create contrast for ease of articulation)

Insertion:

t_h + i = t_hi (ə added for ease of articulation)

Deletion:

kenəfi+ã= kenä (deletion of /əfi/ due to presence of a low center vowel)

Types of Morphemes :

Maitthili shows both free and bound morphemes (rā, t̪i, upə)

Free Morphemes:

A free morpheme is one that can stand alone in a word and still retain its meaning. It need not be attached to another morpheme.

Eg. āk̪ir, āñā, səb etc. can stand alone and still impart their respective meaning

(after, 2.SG, all)

Bound Morphemes:

A bound morpheme is one that cannot stand alone in a word. It needs to be attached to another morpheme.

Eg. rā, t̪i, upə etc. cannot stand alone and instead impact the meaning of the morpheme they're attached to.

Nouns:

Nouns in Maitthili are gendered.

Rules for pluralization of such nouns depend upon the Gender of the noun and the Politeness Level of the speech. Male nouns are usually pluralized when a DAT, ACC or POSS marker is added, though female nouns are not.

Eg. we say ləɽke ke and ləɽki ke, NOT ləɽkijā ke or ləɽkā when talking about (boy/girl).SG POSS.

This can be done Morphologically or Lexigraphically

Morphologically:

Male nouns:

The most common transformation is the changing of a final ā to e.

Eg.

lərkä - lərke

bətʃä - bətʃe

There is usually no change if the noun does not end with ä

Eg.

bətək^h remains unchanged after pluralization and so does g^hər.

Female nouns:

The i sound can get converted to ɪ and be followed by a jã: sound.

Eg. lərki - lərkiɣjã

tɪtli- tɪtliɣjã:

/~en/ as in ʃ~ä:k^h~ä - ʃã:k^he:~n can also be used

Lexigraphically:

Words like səb are used to denote plurality.

Eg. aḥã səb = 2.PL, dərʃəni:ɣə sɬəl səb = Multiple tourist spots

Morphological methods of pluralization are also used to increase the politeness level of speech.

Pronouns:

Person	Plurality	NOM	ACC	POSS
1 st	SG	हम	हमरा'	हमरा' हमार/एपन
	PL	हम/ हम सब	हमरा' / हमरा' सब	हमरा' / हमरा' सब/ हमार/ हमार सब/ एपन सब
2 nd	SG	अहाँ	अहाँके	अहाँके
	PL	अहाँ सब	अहाँ सब के	अहाँ सब के
3 rd	SG	o-(Male) i-(Female)	हिन onā	okrā - Male ikrā - Female hīnkā - Gender Neutral
	PL	i/ i सब	हिन/ हिन सब	हिनका' हिन सब का' i सब का' o सब का'

Auxiliary Verbs:

Auxiliary verbs in Maithili include:

अः- AUX.PST

इए - PRS.AUX

तए - AUX

गए-are

रह - be

Counting:

NUMBER	CARDINAL	ORDINAL
0	ʃu:njə	-
1	e:k	pɛħəlä
2	do/dui	dusträ
3	ti:n	ti:srä
4	tʃä:r	tʃɔ:tʰä
5	pä:tʃ	pä:tʃvā
6	tʃʰe:	tʃʰəʃä
7	sä:ʈ	sä:ʈvā
8	ä:tʰ	ä:tʰvā
9	no:	no:vā
10	dɤs	dɤsvā
100	sɔ:	sɔ:vā
1000	ħəzä'r	ħəzä'r vā

Sometimes, suffixes like go/tʰo are appended to the cardinal forms of numbers (depending on which dialect you speak (tʰo for mine))

Ex.

e:k tʰo - 1
dui tʰo - 2
ti:n tʰo - 3

Time telling:

Instead of 'am' or 'pm' being added to the time, words denoting the time of day are appended.

Ex. b^ho:r/s^u.b^hfi/bihān-morning

ḡo:p^hh^har - afternoon

ʃa:m/s^un, d^hja:- evening

ra:t^h - night

Time telling morphemes include:

Morpheme	Meaning
sā:ṭ ^h e:	Thirty minutes past
pə:.ne	Fifteen minutes to
d ^h ā:i:	2:30
d ^h e:ṭ ^h	1:30
sə:wə	Fifteen minutes from
ra:t ^h ke d ^h ā:i:	2:30 am
ḡo:p ^h h ^h ar ke ḡo bi:s	2:20 pm

Maithili is a fusional language, with more emphasis on its agglutinative features.

Fusionality:

A fusional language is one in which affixes and markers are added to the root words to make a difference in the tone, gender, tense etc. of the morphemes.

We saw in the above examples how prefixes, suffixes and compounding is used for the same in Maithili

However, despite being fusional, Maithili shows significant agglutinative features.

Agglutinative features in Maithili:

Agglutinative languages are those where the meaning of a morpheme is tied heavily to its root, and where multiple morphemes can come together, retain their meanings, and form new morphemes. This can also be seen in the unchanging semanticity of the root in the above examples.

Syntactic Analysis:

Maithili predominantly follows an SOV or Subject Object Verb word order.

SOV:

Eg:

onā sǎb ke kʰänä ni:k lägel näh

o i: nūn ro.ti: prä.pt̪kə.rə kel ə.pən sǎb kitʃ̪ tʃ̪odʰ d̪el kʰin

āhāke gi:t̪ ke kijo nə tʃ̪urɛ:b

āhāke əppən mät̪ribʰumi: ke d̪ərʃəni:jə st̪əl sǎb se preme: nəhi: tʃ̪i:

sohən āhāke m̪d̪rəbʰəvən ke bäre me ɔr kitʃ̪ b̪odʒʰələitʃ̪ ki?

Other word orders are:

SVO:

se dekhəl t̪āhāke

OSV:

t̪əjie d̪päre əb h̪əm nikələ tʃ̪æhəb

The word order in Maithili is flexible.

It depends upon:

1. Place of Emphasis:

hinkä kɪʃ̃ kəmiʃ̃mənt kəre se pəɦəle ni:k se soitʃ̃ utʃ̃ār liʒə

Here, the emphasis is on the person being talked about (the speaker's wife) and how commitments shouldn't be made to her.

seɦio trāi kəe liʒə t̪əɦ

Here, the focus is on the object (act of jumping in the pond) the speaker wants the listener to try.

2. Question formation:

kəɦu: t̪əɦ keɦen b̃əgələi i: mənd̪r̃?

The word order in questions change due to emphasis on different parts of the sentence, depending upon the expected answer. Here, as the speaker expects the listener to answer the question (say), the Verb comes first to signal the same.

If the question was asking about a place, kəɦi:ān (where) would come first to signal that the speaker wants the answer to be in the form of a place

.

In **āɦāke m̪d̪r̃əb̃əvən ke bāre me ɔr kɪʃ̃ b̪d̪ʒ̃ələit̪̃ ki?**

the emphasis is on 2.SG, because he's being asked if he knows anything about the IndraBhavan or not.

Final AUX

Maithili uses AUX at the end of a sentence

Ex:

nəɦi sər h̃əm̪r̃ä t̪əɦ bəs jäh̃ b̪d̪ʒ̃ələit̪̃e i: m̪d̪r̃əb̃əvən t̪̃e

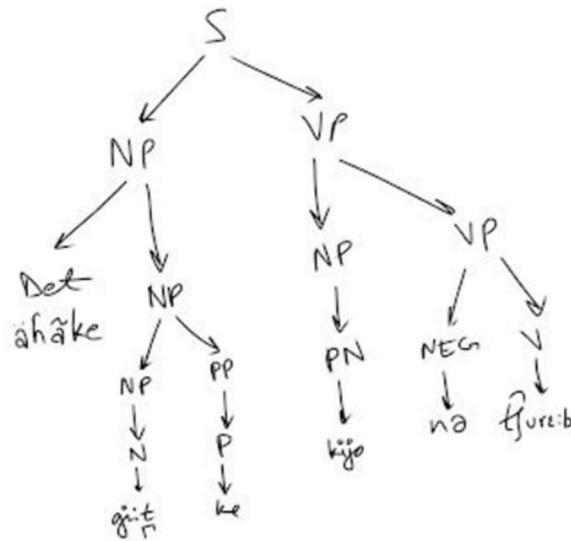
b̪d̪ʒ̃əlije t̪əɦ i: m̪d̪r̃əb̃əvən t̪̃ə ɔb̃ t̪̃əlu nə ɛ:it̪̃ə sə

əre g̃o:f̃ bābu: āɦā i: g̃o:f̃ bābu: t̪̃e:t̪̃.s̃ŋg̃i:t̪̃ək̃e t̪̃e:t̪̃

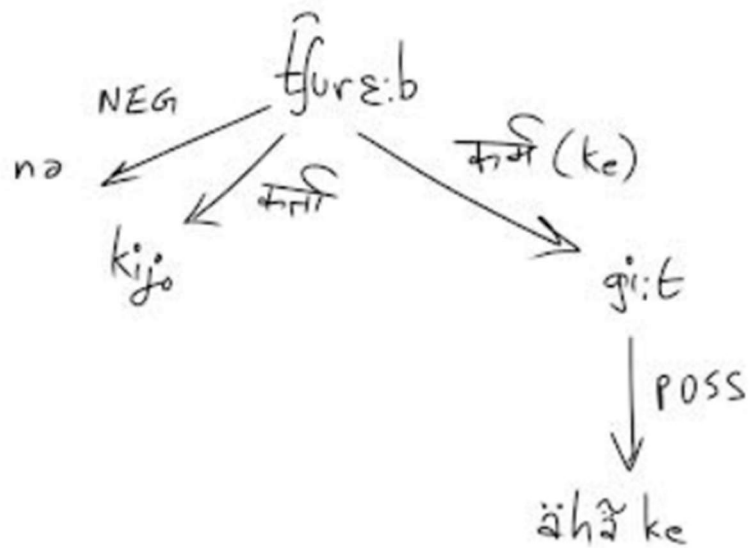
Syntax Trees:

āhāke gi:t ke kijo nā t̃fure:b

Constituency Tree:

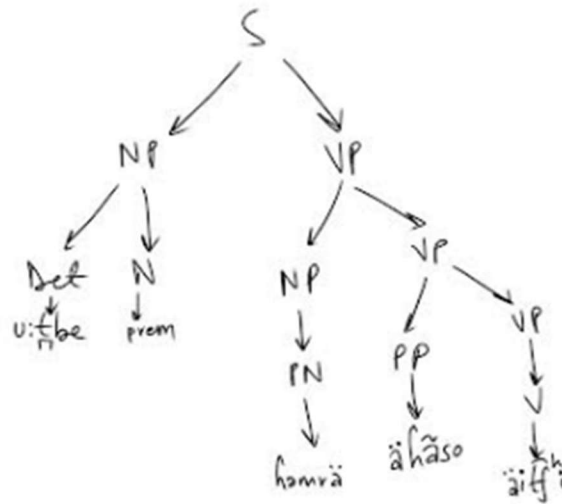

Dependency Tree:

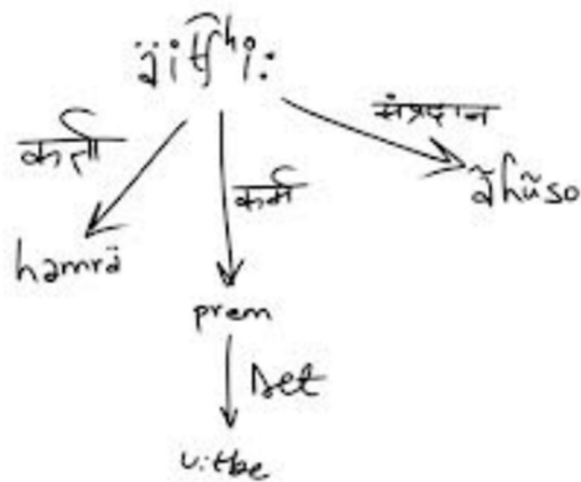

hamrä ahäso u: tbe prem äitʰi:

Constituency Tree:

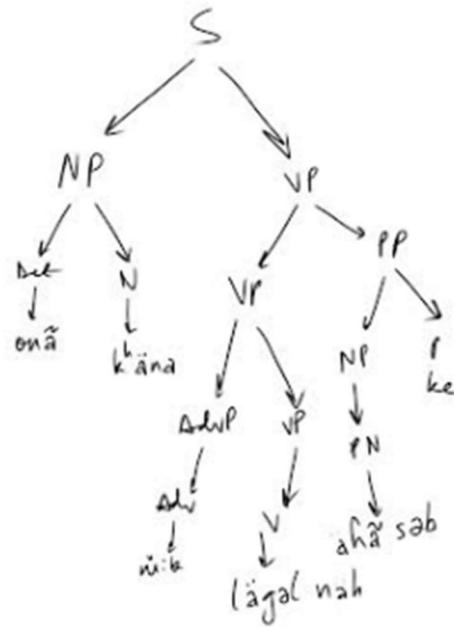

Dependency Tree:

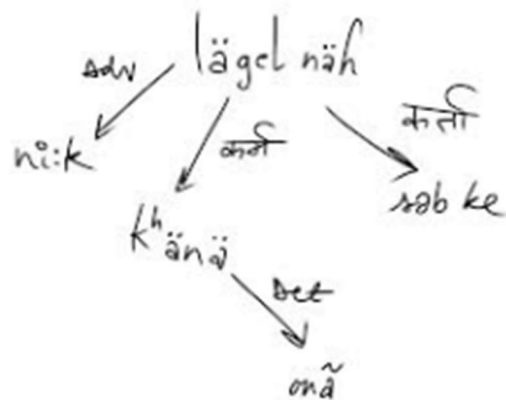

onā k^hānā ni:k lägel nāh sōb ke

Constituency Tree:

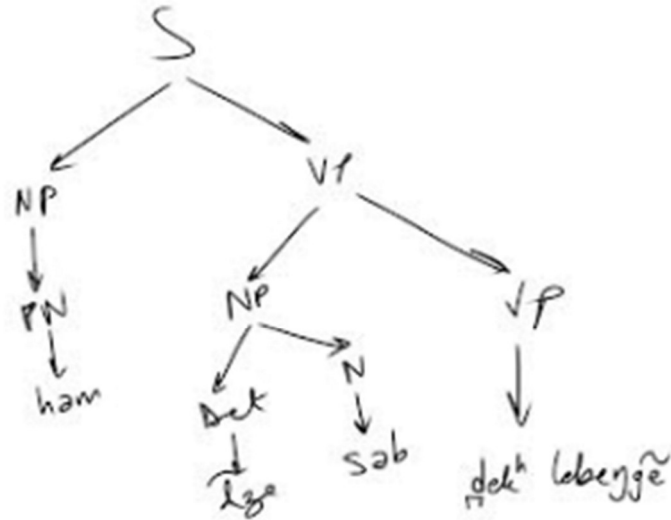
Dependency Tree:

(ni:k follows as Adv not
Adj "kaiśan la:gal? ni:k lägel
so it describes लगाना)

ḍʒe səb hām ɖekʰ lebɐŋg̃e

Constituency Tree:

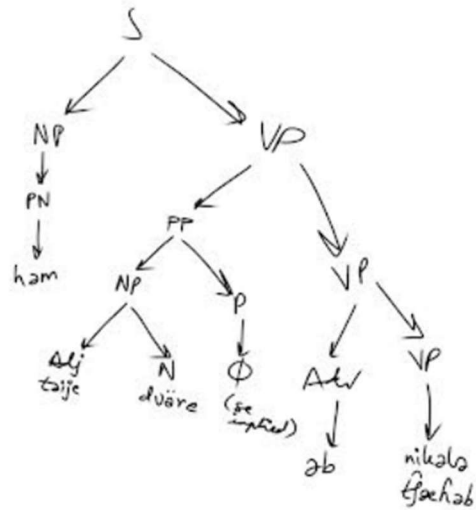

Dependency Tree:

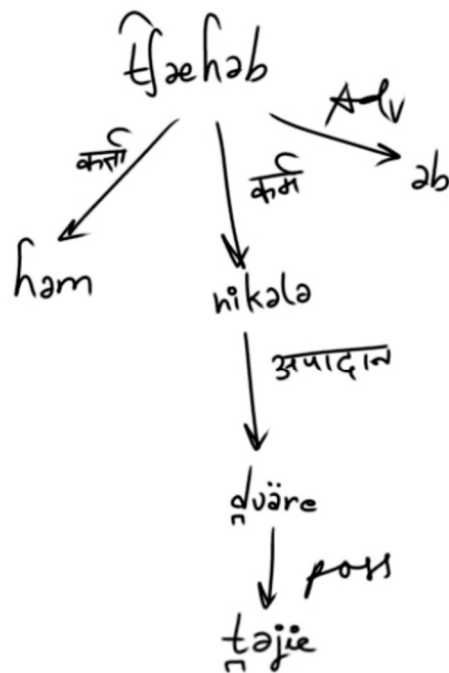

təjje dʁäre əb həm nikələ tʃæhəb

Constituency Tree:

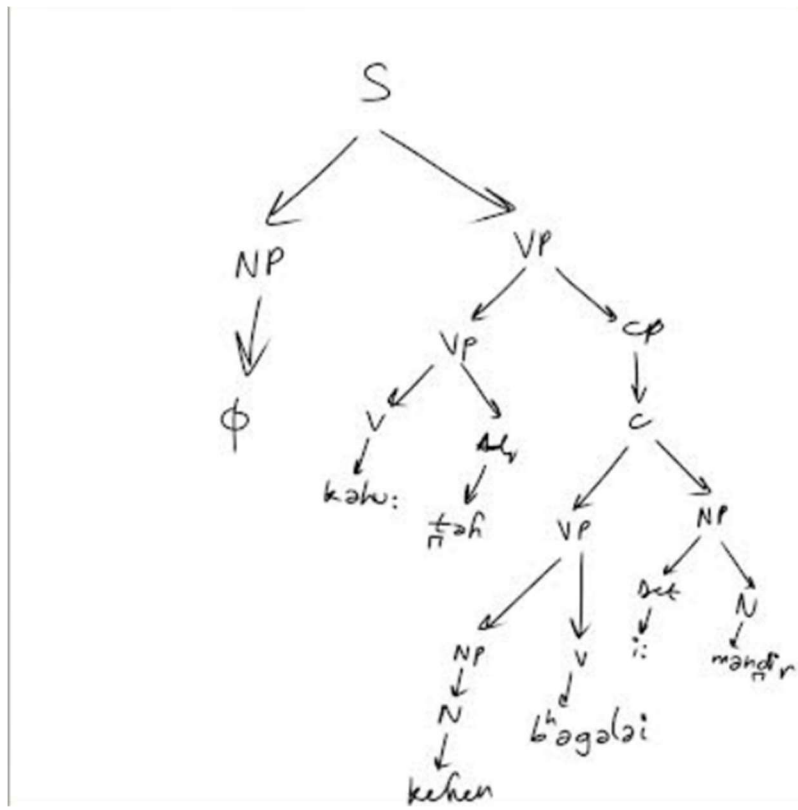

Dependency Tree:

kəhu: t̪əh kehen bʰəgələi i: məndɪr?

Constituency Tree:

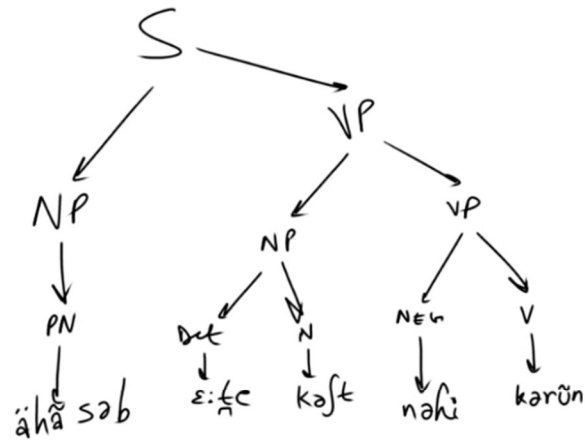

Dependency Tree:

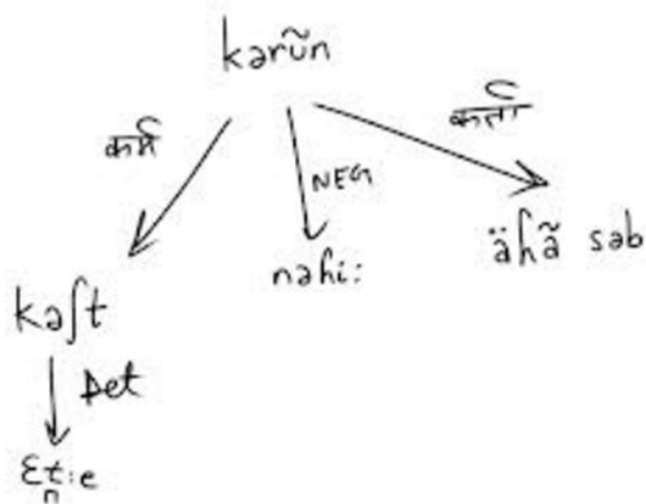
εἴτε καὶτὸ νῆπι καρῦν ἄῃᾱ σῶβ

Constituency Tree:

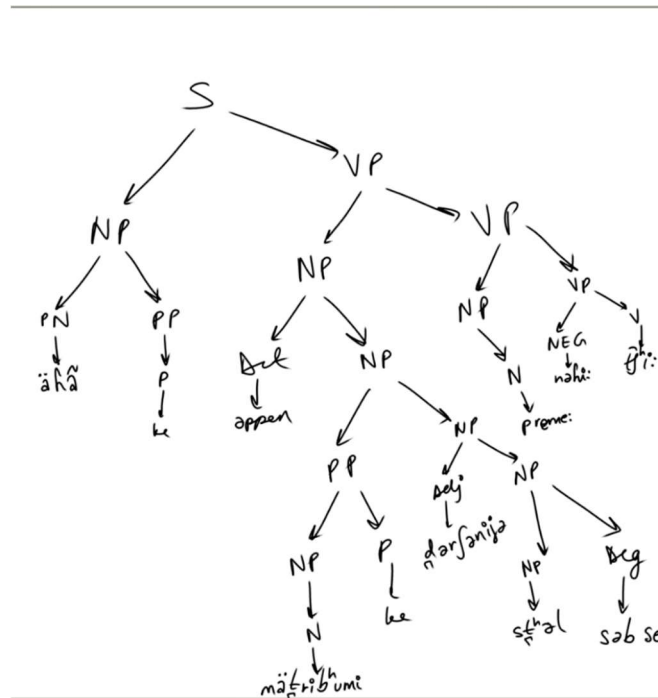
(Here ἄῃᾱ σῶβ is treated as one word
as it follows you (SG) → ἄῃᾱ
you (PL) → ἄῃᾱ σῶβ (but here it's used as a
single word))

Dependency Tree:

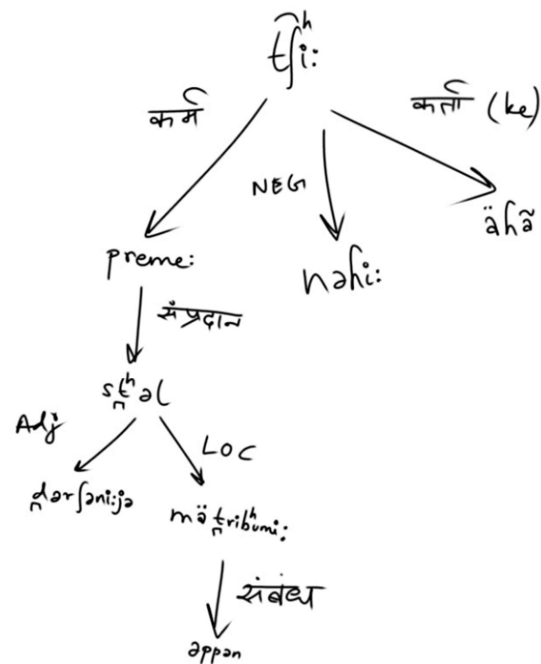

äñāke əppən məṭribʰumi: ke dərʃəni:jə sṭʰəl səb se preme: nəhi: tʃi:

Constituency Tree:

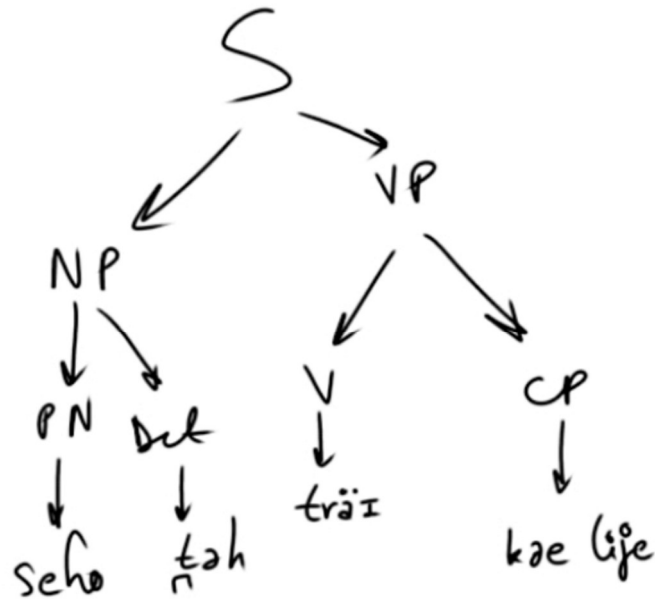

Dependency Tree:

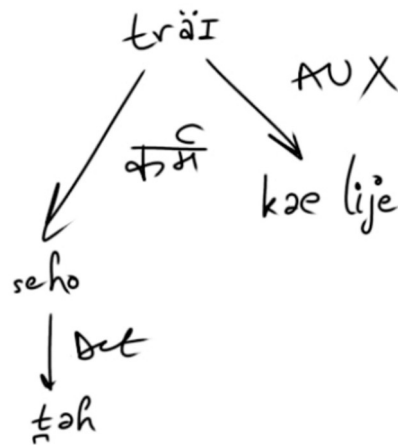

seho trāi kae lije t̄əh

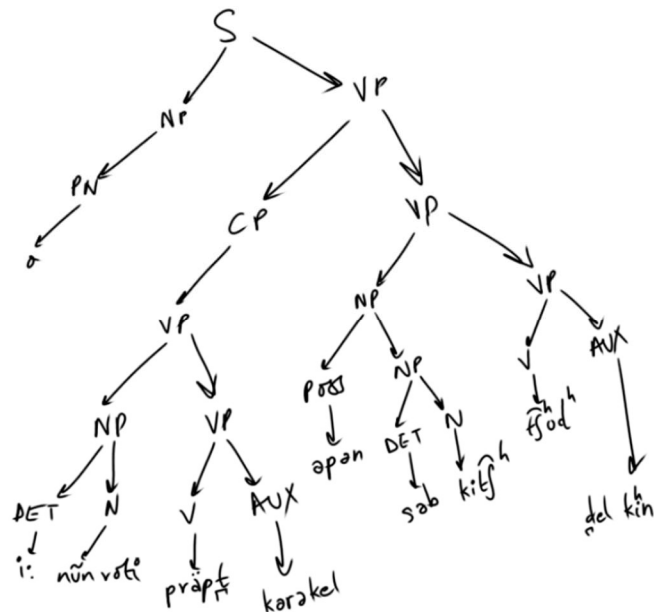
Constituency Tree:

Dependency Tree:

Constituency Tree:

Handwritten tree diagram for the sentence "Uda se sab ke piya ke roti khata hai":

```
graph TD
    S["tʃodʰ"] -- "C  
क़" --> NP1["kʰɪtʃʰ"]
    S -- "C  
क़" --> O["o"]
    S -- "AUX" --> VP["stɛl kʰɪn"]
    NP1 -- "POSS" --> P1["ʊdɐn"]
    NP1 -- "DET" --> P2["səb"]
    O -- "CP" --> NP2["piəpʰɪ"]
    NP2 -- "C  
क़" --> NP3["nʊn rotʰiː"]
    NP3 -- "DET" --> P3["iː"]
    NP2 -- "AUX" --> VP2["kərə kʊl"]
```

The diagram shows the hierarchical structure of the sentence, with nodes representing words or morphemes and arrows indicating grammatical relations like Case (C), Possession (POSS), Determiner (DET), and Auxiliary (AUX).

Though a constituency tree can be determined from a dependency tree, one will need extra information about the categorization of morphemes, such as NP, VP, DET etc. to define it clearly.

On the other hand, it's much easier to determine a dependency tree from a constituency tree as one already knows the categorization (NP, VP, DET etc.) of the phrases and morphemes.

As we saw earlier, Maithili does not have a fixed word order, though the SOV order is preferred. To maintain this flexibility, **Dependency Trees** are better suited for Maithili as they help maintain the flexibility of the language; allowing us to better map the structure of a sentence with how we perceive the meaning of that sentence.

Speech processing

a). Tools available online for Maithili are:

1. Maithili Text to Speech: <https://yourvoic.com/blogs/generator/maithili-text-to-speech-india>
2. Text-to-Speech synthesizer in nine Indian language by IISc SYSPIN
3. Anulekhika (Maithili ASR Tool)
4. Maithili Raw Speech Corpus by Central Institute of Indian Languages (LDC-IL)

The problem with these is that though there are multiple tools online for processing Maithili, the ones that give the most accurate results are usually (not always) behind paywalls. This means that a NATIVE Maithili speaker won't be able to avail the benefits that an English speaker can enjoy for free. The first part of sub-section b proves this point.

b). The audios were transcribed using automatic speech recognition software anuvaad.bhashini.gov.in

When a free online software was used to transcribe the audio, the results were lackluster.

Person 1 (Manaswi):

हे फेर देख लियौ बेसी न बाजू दुबई ले जाय के नाम पर दरभङ्गा आयल कि जे मिथिला दर्शन करएल खूब मुझ कि हमार ई दूध खूस बोले है मिथिला मारी इतने दिन स रह रहै छी दुबई लय चलू दुबई लय चलू तहसे नहि स्त प्लान प्रोग्राम बनाक दरभङ्गा एयलू योह की रख छी दर्भा इ लोको छै की

Person 2 (Yashaswi):

हे फेर बेसी ना बाजू दुबई ले जाय के नाम पर दरभंगा एयलू कि जे मिथिला दर्शन कर बोले हे मिथिला मैथिली इतने दिन से कह रहै छी दुबई लए जलू दुबई लऽ जलू

The ACTUAL sentences are:

हेइ फिर देख लियऊ बेसी नै बाजू । दुबै ल जाए क नाम पर दरभंगा अए लु, किजे मिथिला दर्सन करएएब।
खूब बुझैची हमार के ई झूठ फूस बोलेहे मिथिला मैथिली ।

इतै दिन स कहे रहिल्ली दुबै लह चलु, दुबै लह चलु, तह से नही । सप्ता प्लान प्रोग्राम बना कर दरभंगा
अयैलु । योही की राखेल्ली दरभंगा? ईन्द्रलोक छैइ की?

हाँ अऊ हय ईन्द्रभवन । देखियो दरभंगा मे ईन्द्रभवन । चलू तह सोहन ईन्द्रभवन चलू तह ।

The software only transcribed the 1st part of both the audio files, instead of all of the sentences. Moreover, the transcription was incorrect as well.

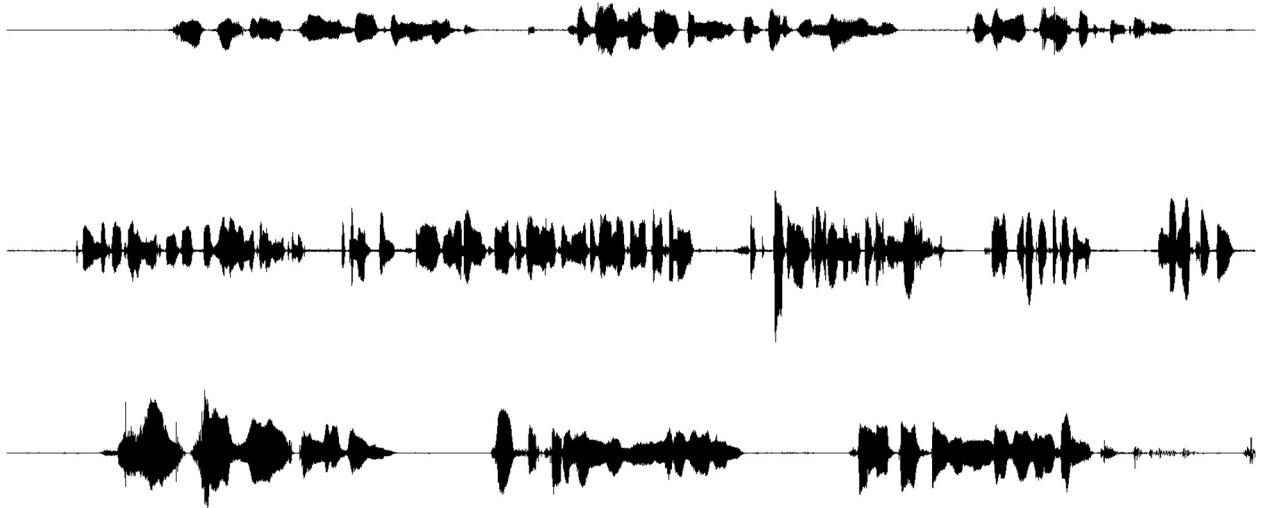
Hence, there's a of lack of resources that are both **free and reliable**, which can be used to analyze Maithili, leading to the erasure of viewpoints and opinions of Maithili speakers within data sets present on the internet.

If we do not have a capable software to analyze the language, non-native speakers will never be able to achieve an **UN-BIASED** view of incidents that occur in Mithila and are reported upon in Maithili.

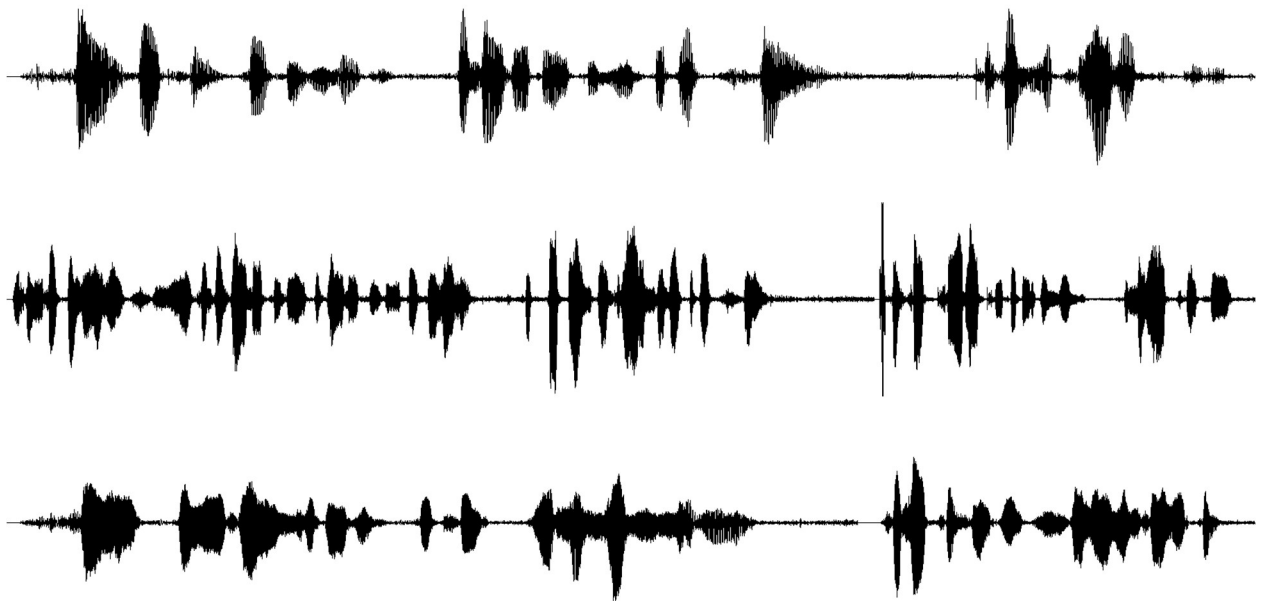
This can lead to the suppression of ideas and opinions of native Maithili speakers who are unable to express their opinion fluently in any other language.

Waveforms:

Person 1 (Manaswi):

Person 2 (Yashaswi):

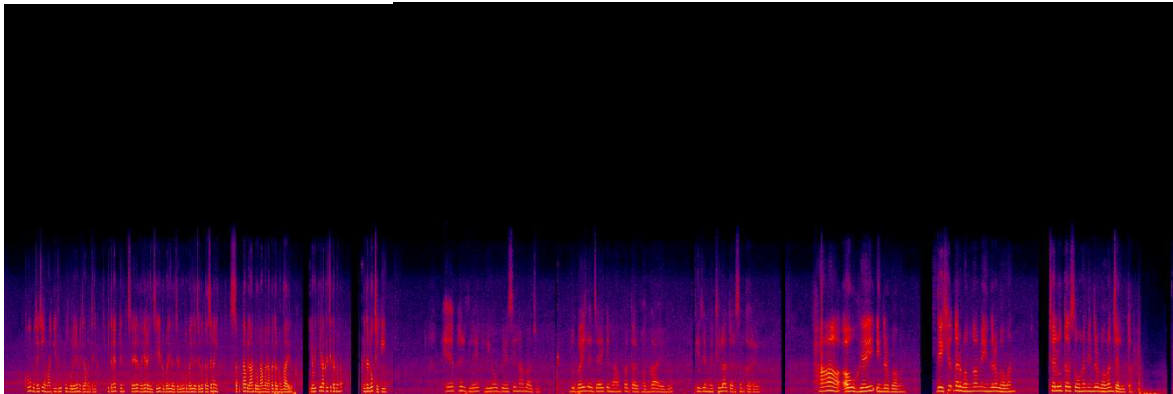

The **waveform** of an audio file is a **visual representation** of how a **sound signal** changes over time.

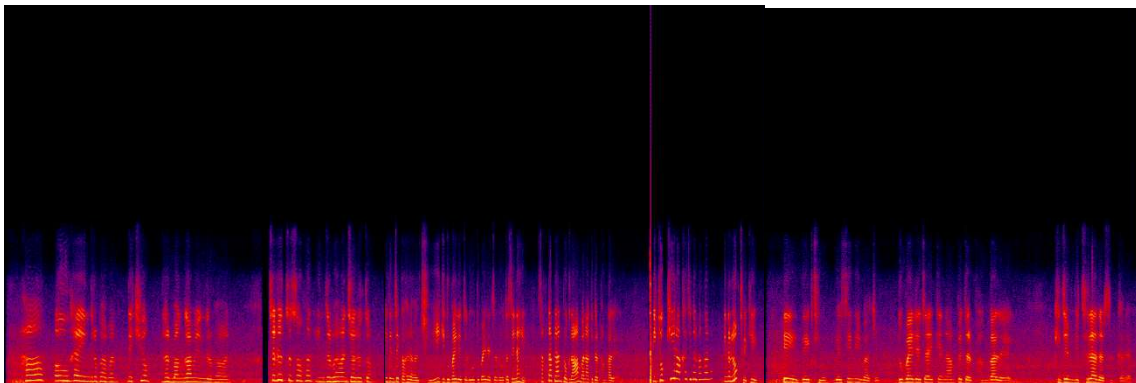
The **x-axis** represents **Time** while the **y axis** is the **Amplitude**. The above waveform show peaks for each different syllable, and also represent the differences in the way two people speak the same sentences in Maithili.

Spectrograms:

Person 1 (Manaswi):

Person 2 (Yashaswi):

A spectrogram is a visual representation of sound, demonstrating how its frequency changes over time.

While a **waveform** shows amplitude vs. time, a **spectrogram** shows **frequency vs. time**, with **amplitude** being represented by color or brightness.

The **x-axis** represents **Time** while the **y-axis** is the **Frequency**; and the brightness of the colour is the **Amplitude**. The above spectrograms represent the differences in the way two people speak the same sentences in Maithili.

Differences seen in speech:

Though both Person 1 and 2 are Female, having similar ages (21 and 18 respectively); the second audio has a higher amplitude as compared to the first, as can be seen by the brighter spectrogram for Person 2.

There are differences in the speech patterns of the two due to:

1. Length and shape of vocal tract
2. Amplitude of voice due to Articulator control
3. Speech planning and word-retrieval abilities of the two

Despite this, the syllabic breaks occur at almost the same places in both waveforms, which means that both the speakers have the knowledge of where to pause or break in between phones, in order to form each syllable.

Audio Link:

https://drive.google.com/drive/folders/1hVq3Yq77aInxthMMuhMmlBtjLTs7SbN?usp=drive_link

